

ALI JE NOV PRAVILNIK REŠIL VPRAŠANJE DODATNE 10% »RAZISKOVALNE OLAJŠAVE«?

Davčni zavezanci bodo lahko v davčnem letu 2005 uveljavljali davčne olajšave za investicije v skladu z 49.čl. ali 80.čl. Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1). V skladu z 49.čl.ZDDPO-1 bo mogoče kot davčno olajšavo uveljavljali 10% investiranega zneska v opremo, razen v osebna motorna vozila ter razen v pohištvo in pisarniško opremo brez računalniške opreme, in neopredmetena dolgoročna sredstva, vendar največ v višini davčne osnove, če gre za investicije v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji.

Dodatno pa še bodo lahko zavezanci na podlagi 2.odstavka 49.čl. ZDDPO-1 uveljavljali zmanjšanje davčne osnove v višini 10% investiranega zneska v opremo za raziskave in razvoj, ki jo na predlog Agencije na področju raziskovalne dejavnosti in Agencije na področju tehnološkega razvoja določi minister pristojen za znanost, ob soglasju ministra pristojnega za finance. Davčna osnova se lahko tudi v tem primeru zmanjša le do višine davčne osnove, če gre za investicije v opremo v Sloveniji.

V sestavku se ne spuščamo v oceno o razvojni usmerjenosti ponujenih davčnih olajšav, temveč se omejujemo le na problematiko t.i. »raziskovalne olajšave« iz drugega odstavka 49.čl.ZDDPO-1, ki je glede na prejšnji Zakon o davku od dobička pravnih oseb (ZDDPO) novost v obdavčitvi pravnih oseb pri nas.

Tako smo na podlagi 2.odstavka 49.čl.ZDDPO-1 z objavo v Ur.l.RS št.77/2005 z dne 16.8.2005 dočakali *PRAVILNIK o določitvi opreme za raziskave in razvoj za uveljavljanje dodatnega zmanjšanja davčne osnove v višini 10% investiranega zneska v to opremo* (Pravilnik). Pravilnik je zelo kratek, vsebuje tri člene in je začel veljati 17.8.2005.

Priznati moramo, da smo pričakovali veliko bolj natančne opredelitve za katero vrsto opreme bomo lahko uporabili davčno olajšavo iz 2.odstavka 49.čl.ZDDPO-1 oz. smo celo pričakovali okvirni spisek tovrstne opreme. Tako pa menimo, da Pravilnik vsebuje preveč »mehke« opredelitve.

V zadnjem stavku 1.člena Pravilnika je denimo oprema definirana kot tista, *ki se uporablja za ustvarjalno delo, opravljeno na sistematični podlagi z namenom povečanja znanja ter uporabo tega znanja za razvoj*. Poudarimo naj, da je ta definicija zapisana že v drugem odstavku 49.čl.ZDDPO-1.

Nadalje Pravilnik v 2.členu določa, da je oprema za katero se lahko uporabi dodatna 10% davčna olajšave tista:

- Ki se uporablja pri raziskovalnem oziroma razvojnem delu;
- Ki predstavlja nujen pogoj za izvajanje tekočih ali načrtovanih raziskovalnih oziroma razvojnih projektov oziroma programov ter vključuje tudi programsko opremo in
- Za katero je v poslovnem načrtu zavezanca predviden raziskovalni oziroma razvojni projekt oziroma program, iz katerega je razvidna potreba po investiranju v to opremo.

Presoja kaj je to »ustvarjalno delo«, »sistematična podlaga«, »uporaba znanja za razvoj« ali kaj je »nujen pogoj za izvajanje tekočih ali načrtovanih raziskovalnih projektov« bo torej očitno v rokah davčnega inšpektorja. Menim celo, da v skladu z Zakonom o davčnem postopku in Zakonom o davčni službi, davčni inšpektor ni pristojen (in kar je še pomembnejše - tudi ni usposobljen!), da bi denimo sodil o vprašanju ali je bila neka oprema uporabljena za ustvarjalno delo. Iz izkušenj vemo, da cena opreme, ki je namenjena za raziskave in razvoj dosega astronomske višine, in nasprotna presoja davčnega organa ob koriščenju davčne olajšave lahko ima seveda težke finančne posledice za zavezance.

Ocenjujemo sicer, da se bo večina davčnih zavezancev v davčnem letu 2005 vendarle odločila za koriščenje davčnih olajšav v skladu z 80.čl.ZDDPO-1. Tako bodo lahko ti davčni zavezanci koristili 20% olajšavo za investicije v vsa opredmetena osnovna sredstva (davčno leto 2005 je zadnji vlak za koriščenje 20% olajšave za investicije v nepremičnine!) in dodatno 20% davčno olajšavo za investicije v določeno opremo (vključena je vsa oprema razen osebnih motornih vozil, pohištva in pisarniške opreme) ter neopredmetena sredstva. Obstaja pa seveda bistvena omejitev, saj v tem primeru ni možen prenos neizkoriščenih davčnih olajšav v naslednjih pet davčnih obdobjih.

Za koriščenje olajšav po 49.čl.ZDDPO-1 se bodo pa odločali zavezanci, ki bodo imeli v letu 2005 visoke naložbe v opremo in neopredmetena sredstva in teh olajšav ne bodo mogli koristiti v tekočem davčnem obdobju, temveč šele v naslednjih davčnih obdobjih. Gotovo pa se bodo soočili z dilemo ali so investirali tudi v opremo namenjeno za raziskave in razvoj.

Odločitev davčnih zavezancev po koriščenju davčnih olajšav po 49. ali 80.čl. ZDDPO-1 bo torej odvisna od izdelane projekcije davčnih učinkov v naslednjih petih davčnih obdobjih.

Finance, 2. September 2005

*ITEO ABECEDA d.o.o.
mag. Dejan Petkovič
davčni svetovalec*

